

Vuonna 1923

Olen syntynyt vuonna 1914 Taskilan talossa. Koskelankylän koulu eli mykyinen Merituulen ala-aste kuului silloin vielä Oulujoen kuntaan. Ennen koulunkäynnin aloittamista kävimme kiertokoulua, jota pidettiin ainakin Koskelan ja Litendahlin taloissa, mikä oli eräänlainen esikoulu.

Aloitin koulun 9-vuotiaana muistaakseni v. 1923. Koulu oli siihen aikaan nelivuotinen; opettajia oli vain kaksi, joten kummallakin opettajalla oli kaksi luokkaa samassa luokkahuoneessa opetettavana. Oppilaita oli luokallani n. 20-25; koko koulussa ehkä vajaa 100 oppilasta.

Opettajina toimivat Anna Vahtola ja Hugo Selim Hirstiö. Oppilaina yhdistetyssä luokassamme oli mm. Hilda Aakko, Helmi Anttila, Aili Broström, Hannes Hirvonen, Hilma Hyvärinen, Ebba Isokoski, Eeva Junill, Helvi Karjala, Veera Karvinen, Maija Korhonen, Anna Kuivala, Taimi Kähkönen, Betti Leinonen, Nuuti Lipponen, Paavo Markkanen, Kerttu Ollikkala, Bertta ja Miili Penttilä, Reino Porkka, Taisto ja Toivo Rytönen, Signe Sankilampi, Lempi Sipola, Katri Taskila, Suoma Tuhkanen, Ella Wimmer, Martta Väli.

Koulurakennus oli pienempi kuin nykyisin; siihen kuului vain kaksi luokkahuonetta ja eteinen sekä opettajien asunnot, jotka olivat rakennuksen molemmissa päissä Iso eteinen toimi voimistelusalina ja siellä pidettiin myös poikien veistotunnit. Ulkorakennuksessa oli puuliiteri, opettajien sauna sekä ulkovessat. Kouluun oli jo saatu sähkövalot, ei tarvinnut enää öljytuikkujen valossa opiskella. Vesijohtokin oli, koska eteisessä oli juoma-allas, mutta käsienpesuallaita ei ollut.

Koulu alkoi aamulla klo 8, koulumatka taittui kävellen kesät talvet. Koulua oli kuusi päivää viikossa; myös lauantai oli koulupäivä. Koulupäivä alkoi aina aamuhartaudella. Seisoimme pulpettiemme vieressä, opettaja puhui ensin ja lopuksi veisattiin virsi.

Oppiaineita oli uskonto, kielioppi, mittaousoppi eli laskento, historia, maantieto, kaunokirjoitus, käsityö, laulu ja voimistelu. Koulukirjoista muistan ainakin Ojalan laskuopin ja lukukirjat Lapsuuden kultamailla sekä Vänrikki Stoolin tarinat. Kirjat ja koulutarvikkeet saatiin koulusta muistaakseni ilmaiseksi.

Paljon piti opetella läksyjä ulkoa. Käsityötunnilla tytöt ompelivat ja kutoivat, pojat tekivät eteisessä olevilla höyläpenkeillä puutöitä, mm. kirvesvarsia.

Ruokailu oli aika lailla erilaista kuin nykyisin; ei ollut keittiötä tai ruokasalia. Ruoka valmistettiin opettajien saunan muuripadassa, josta keittäjä toi ruoan saavilla koulun eteiseen ja annosteli valmiiksi emalikulpeihin. Oppilaat hakivat ruokakupin ja lusikan ja veivät luokkaan pulpetilleen. Koulusta ei saanut leipää eikä maitoa, vaan ne tuotiin kotoa. Ruokailu ei ollut ilmaista, vaan maksoi 1 mk 50 p viikossa. Sellaiset oppilaat, joiden isä oli kuollut, saivat ilmaisen aterian.

Ruokana oli aina keittoa tai puuroa; lihakeittoa, hernekeittoa, kauravelliä tai -puuroa, joskus joulun aikaan riisipuuroakin. Kylmenneestä kaurapuurosta en pitänyt. Tiskivuorossa oleva oppilas kävi pesemässä saunassa ruoka-astiat.

Välitunnit oltiin aina ulkona, pelattiin palloa ja juostiin. Kuorittiin myös perunoita keittäjälle ja kannettiin puita sisälle luokkien puulaatikoihin.

Koulun jälkeen pelattiin sutikkaa ja oltiin väkisillä (hippasilla) tai konkalla (piilosillaolo). Sutikka oli pallopelejä, jossa palloa lyötiin kepillä ja toinen otti sitä kiinni lyöjän yrittäessä juosta pesänpölyä ennen kiinniottoa - entisajan pesäpalloa.

Koulussa järjestettiin talvella hiihtokilpailuja, jotka pidettiin pellolla, paikalla, johon myöhemmin rakennettiin massatehdas. Joulun- ja kevätjuhlat ovat jääneet mieluisina muistoina mieleen. Oppilaat esittivät niissä ohjelmia ja laulettiin yhteislaulua. Joulujuhlassa leikittiin tonttuleikkejä ja laulettiin joululauluja, mutta joulupukki ei vielä siihen aikaan vierailut koulussa.

Nyt noista ajoista on jo vierähtänyt yli 70 vuotta ja lapsenlapseni käyvät samaa koulua. Paljon ovat olot ja ajat muuttuneet, mutta silti vanha koulu tuntuu niin tutulta ja kotoisalta.

Laura Toivanen, os. Taskila